

Ekonomikas zinātņu doktore, Dr. oec. **Ineta Geipele**
 Ekonomikas zinātņu doktors Dr. oec. **Jānis Vanags**
 Ekonomikas zinātņu maģistre, Mg. oec. **Sanda Geipele**
 Ekonomikas bakalaure, Bc.sc.oec. **Iveta Stāmure**

e-pasta adrese	buni@rtu.lv , Jānis Vanags	ineta.geipele@rtu.lv
Augstskolas, kurās iegūta izglītība, akadēmiskie un zinātniskie grādi	Rīgas Tehniskā universitāte Latvijas Lauksaimniecības universitāte	Rīgas Tehniskā universitāte
Valsts, kurā strādā	Latvija	Latvija
Darba vieta un amats	Rīgas Tehniskā universitāte, Inženierekonomikas un vadības fakultāte, Būvuzņēmējdarbības un nekustamā īpašuma ekonomikas institūts, asociētais profesors	Rīgas Tehniskā universitāte, profesore, Inženierekonomikas un vadības fakultāte, Būvuzņēmējdarbības un nekustamā īpašuma ekonomikas institūts, direktore, Būvuzņēmējdarbības un nekustamā īpašuma ekonomikas un vadīšanas katedra, katedras vadītāja
Galvenie pētniecības virzieni	Valsts ekonomika, inženierekonomika, būvuzņēmējdarbība un nekustamā īpašuma ekonomika, mikroekonomiskie un makroekonomiskie procesi, nekustamā īpašuma pārvaldība, ilgtspējīga attīstība	Vadībzinātne; Uzņēmējdarbības vadība; Uzņēmējdarbības vides ilgtspējīga attīstība; Būvniecības un nekustamā īpašuma ekonomika, vadīšana, projektu vadīšana, stratēģiskā pārvaldība
Publikāciju kopskaits	76	Vairāk kā 100
Inetas Geipeles ievērojamākās publikācijas skatīt 10. lpp. Jāņa Vanaga Geipeles ievērojamākās publikācijas skatīt 16. lpp.		
e-pasta adrese	iveta.stamure@gmail.com	Sanda_Geipele@inbox.lv
Augstskolas, kurās iegūta izglītība, akadēmiskie un zinātniskie grādi	Rīgas Tehniskā universitāte	Rīgas Tehniskā universitāte
Valsts, kurā strādā	Latvija	Latvija
Darba vieta un amats	Rīgas Tehniskā universitāte, Inženierekonomikas un vadības fakultāte, Būvuzņēmējdarbības un nekustamā īpašuma ekonomikas institūts, maģistrante	Rīgas Tehniskā universitāte Inženierekonomikas un vadības fakultāte, Doktorante RD, PIP, galvenā ekonomiste
Galvenie pētniecības virzieni	Nekustama īpašuma ekonomika un ilgtspējīga attīstība, būvuzņēmējdarbības intensifikācija un efektivitātes paaugstināšana.	Vadībzinātne; Uzņēmējdarbības vadība; Būvniecības un nekustamā īpašuma ekonomika, Ekonomika, Finanses un modokļi
Publikāciju kopskaits	2	21
Sandas Geipeles ievērojamākās publikācijas skatīt 80. lpp.		

J. Vanags, I. Geipele, I. Stāmure, S. Geipele

Sabiedrības indivīda pamatvajadzības – nozīmīgākā ilgtspējīgas attīstības dimensija

Ilgtspējīga attīstība, ekonomiskā krīze, vides degradācija, vajadzības, pamatvajadzības

Pēdējā pasaules finanšu krīze, tās cēloņi un sekas pierāda, ka plaša starp pasaules bagātāko valstu attīstības efektiem un ilgtspējīgas attīstības konceptuālo saturu tikai palielinās. Tāpat kā citām cilvēku radītām problēmām, arī šajā gadījumā cēlonis lielākā mērā ir sociāla, nevis ekonomiska vai bioloģiska rakstura. Tas ir cilvēka neierobežotās vajadzības un atšķirīgās iespējas tās īstenot. Attīstīto valstu augstā konkurētspēja zemākas attīstības līmeņa valstīm dod iespējas šo valstu komersantiem neierobežotu piekļuvi bagātības vairošanai nepieciešamajiem dabas resursiem. Tas viss notiek, pamatojoties uz ilgtspējīgas attīstības konceptā iekļauto nepieciešamību apmierināt sabiedrības vajadzības, neskatoties uz to, ka šādas vajadzību apmierināšanas rezultātā tiek liegtas iespējas citu valstu iedzīvotājiem apmierināt savas pamatvajadzības. Turklāt daudzas attīstītās valstīs politiķi un komersanti ilgtspējīgu attīstību izprot vārda šaurākā nozīmē un cenšas demonstrēt saudzīgu attieksmi pret resursiem savas valsts robežās, nerēķinoties ar to, ka ekoloģiskām un bioloģiskām sistēmā nepastāv institucionālu robežu.

Nemot vērā jēdziena „vajadzības” nenoteiktību un neierobežotību, kā arī valstu atšķirīgo konkurētspēju bioloģisko resursu tirgū, pētījuma autori piedāvā tās sociālajā dimensijā esošās indivīdu vajadzības nomainīt ar „pamatvajadzībām” – eksistences un aizsardzības iespējas; pieķeršanās – vajadzība pēc ģimenes un cieņas; sevis apzināšanās un izglītošanās vajadzība; līdzdalības vajadzība, iesaistoties darbā un sabiedriskos pasākumos; atpūtas vajadzība, piedaloties kultūras pasākumos; vajadzība sevi apzināties kā unikālu, pastāvīgu personību, kas piederīga noteiktai valstij, valodai un kultūrai; brīvība - vajadzība pēc personiskās autonomijas, vēlme izrādīt savas emocijas un pieķeršanos, piedalīties dažādu jautājumu apspriešanā un izteikt savu viedokli. Fundamentālo vajadzību iekļaušana ilgtspējīgas attīstības jēdzienā dod iespēju pāriet no vajadzību nenoteiktības un negausības to apmierināšanas, izmantojot globālās tirgus ekonomikas nepilnības, uz vajadzībām, kuru īstenošanas nepieciešamību nosaka cilvēka kā apzinīgas būtnes eksistences apstākļi.

Pamatvajadzību prioritāte noteiktas sistēmas ietvarā nenozīmē, ka kādam sabiedrības indivīdam tiek liegtas iespējas apmierināt tās vajadzības, kuras atrodas ārpus pamatvajadzību kopas. Sociālā taisnīguma un vides bioloģiskās kapacitātes atjaunoties spējas saglabāšanas aktualitāte nosaka nepieciešamību apgrūtināt šādu vajadzību apmierināšanu, pielietojot atbilstošus sabiedrība indivīdu uzvedības regulēšanas paņēmienus, no kuriem populārākais ir progresīvais ienākuma nodoklis.